„Ik had 't me anders voorgesteld"

Volendam heeft in de Nederlandse voetbalwereld een behoorlijke reputatie. Technisch zou het voetbal in het Waterlandse vissersdorp altijd op een zeer hoog niveau hebben gestaan. Ook is het blijkbaar mogelijk dat internationaal gewaardeerde voetbalcoryfeeën hun carrière in Volendam starten. Voorbeelden zijn uiteraard de gebroeders Gerrie en Arnold Mühren van resp. Ajax en FC Twente, doelman Jan Ruiter van het Belgische Anderlecht en ook trainer Hans Croon, die op het ogenblik bij datzelfde Anderlecht de scepter zwaait.

Uiteraard sluit Arie Stehouwer, die al een licht Volendams accent begint te ontwikkelen, hiervoor zijn ogen niet: „Je zou een zot zijn om daar niet aan te denken. Volendam is een begeerde positie voor een trainer en je bent buitengewoon verrast als je daarvoor gekozen wordt. Maar als je gaat werken en je ziet na een paar maanden nul komma nul resultaat, dan krijg je natuurlijk wel een klap in je gezicht. Dan denk je, dat had ik me heel anders voorgesteld".

Strot dichtgeknepen

Veel trainers die in Volendam aan de slag gingen, staken aanvankelijk hun optimisme niet onder stoelen of banken. Arie Stehouwer maakte daarop geen uitzondering: „Ja, door die optimistische woorden aan het begin van het seizoen word ik nu mijn strot dichtgeknepen. Daar komt het wel op neer. Want waar baseerde ik mijn optimistische geluiden nou op? Maar ik rekende erop dat ik kon beschikken over de volledige groep van vorig jaar en nu zie je dat we bijvoorbeeld Billy Bond definitief kwijt zijn. Ik maak er geen geheim van, ik heb altijd een vreselijke grote bewondering gehad voor Billy Bond en ik dacht ook mijn collega's in het betaalde voetbal. Dan hebben we het punt gehad dat Klaas Zwarthoed maanden later weer begonnen is. Hij speelt nu erg goed in het C-team, maar is natuurlijk toch 35. Verder is sinds drie weken Theo Buys weer begonnen en dat was toch gewoon een man van de A-selectie. Dan is Dick de Boer er pas twee weken bij. We hebben nu, voor het eerst aan baltraining dit seizoen, Sjakie de Lange weer. En Jaap Braun natuurlijk, die zich ontpopt als de beste man op het ogenblik, die is zes, zeven weken later begonnen".

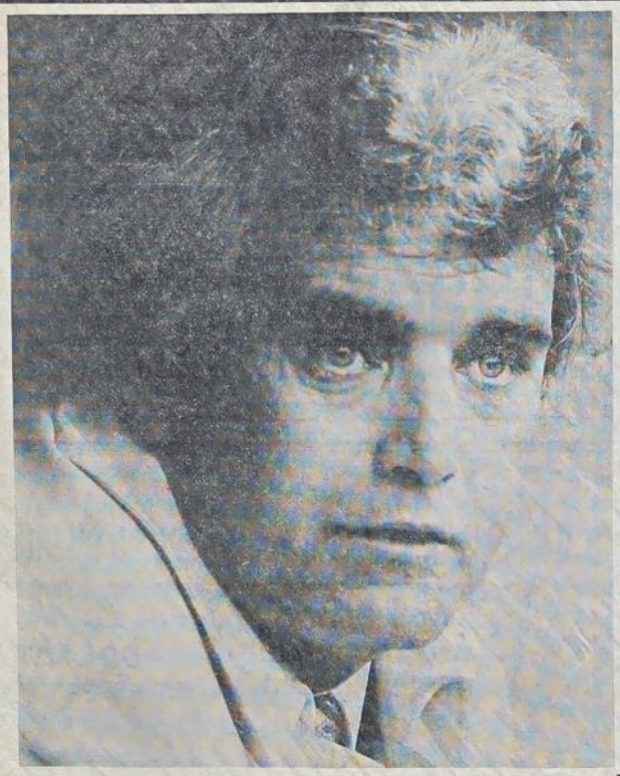

Tekst Harrie Aardema

foto's Rob Josselet

(Van onze sportredactie)

VOLENDAM. — Het ziet er, ondanks de 1-0 zege van het afgelopen weekend op Helmond Sport, nog niet zo florissant uit voor Volendam, onze Waterlandse vertegenwoordiger in het betaalde voetbal. De club, waar ooit giganten als Ajax en Feyenoord de nodige moeite mee hadden, vertoeft in de kleurloze laagste regionen van de eerste divisie.

Wat is er mis? Binnen de vereniging worden lange gesprekken gevoerd. Op de trainingen vliegen de stukken er af. Maar de teleurstellende resultaten stapelen zich op. Het toch al zo kritische Volendamse publiek mort meer dan ooit.

Een moeilijke rol in deze situatie is weggelegd voor Arie Stehouwer, de 36-jarige niet-Volendamse trainer, die aan het begin van dit seizoen zo hoopvol het roer van Joep Steur overnam. Tot nog toe ziet zijn ambitieuze aanpak echter verre van beloond en hij ontkent niet dat dit hem momenteel heel wat slapeloze nachten bezorgt.

ARIE STEHOUWER:

„Bij Volendam mag maar één elftal belangrijk zijn"

Te weinig kwaliteit?

Met dit soort problemen had evenwel gedurende het vorige seizoen Joep Steur in nog sterkere mate te kampen. Toch draaide Volendam toen af en toe mee in de strijd om de periodetitel.

Dat hier de kern van de problemen dan ook niet zit, onderkent Stehouwer volkomen: „Ik wil niet gaan zeuren over blessures en onderhandelingen. Het kan ook aan de kwaliteiten liggen. Zowel van mij als van de spelers. Dat je gaat twijfelen, dat is duidelijk. Want je doet vreselijk je best en je werkt er hard voor, er is een prima stemming, we hebben week in week uit eilenlange gesprekken en dan neemt iedereen zich weer voor, zondag moet het gebeuren; en dan gaan we en dan komt het niet! We hebben ik weet niet wat geprobeerd. Voor een wedstrijd zijn we eens wezen eten, we zijn een keer naar de film geweest, we zijn ook wel eens zomaar de kleedkamer ingegaan, noem maar op. En steeds vraag je je af, waar kan het toch aan liggen? Want laat het niveau dan iets lager zijn dan Volendam zeven, acht jaar geleden had, maar ik ben er nog steeds van overtuigd dat dit een stel goeie spelers onder mijn handen heb".

Bepaalde stromingen

Maar waar liggen dan de oorzaken? Stehouwer: „Daar zijn we dacht ik druk naar aan het zoeken. Ik geloof zelf dat de struktuur van de vereniging de totale organisatie, dat die veranderd moet worden".

Staan de spelers hierbuiten? „Het ligt natuurlijk in eerste instantie aan de spelers. En op dat punt heb ik als trainer de volledige verantwoording. Daar moet je mee beginnen. Maar het kan misschien zijn dat je door een slechte organisatie over mindere spelers beschikt".

Hoe bedoelt hij dat? „Daarover moet ik heel erg voorzichtig zijn. Niet omdat ik nou bang ben om harde uitspraken te doen, hoor, want als de zaak gezond moet worden, dan zal er nog wel eens een keer rurie komen. Maar dat er bepaalde stroningen in de vereniging zitten, dat is duidelijk".

Is de zaterdagmiddagafdeling nu zo'n stroming? „Nou, dat wordt op dit moment benadrukt omdat die het goed doet".

Maar de jongens, die van het betaalde voetbal overstappen naar de zaterdagmiddagafdeling, doen dat toch meer voor de gezelligheid? Die zijn er toch niet in eerste instantie op uit om hoge prestaties te leveren? Stehouwer: „Dat vind ik wel. Het ligt daar natuurlijk iets makkelijker. Ze kunnen daar én prestaties leveren en dan toch hun plisje pakken. Dat is het verschil ten opzichte van betaald voetbal. We zijn daar de afgelopen maanden met alle besturen en commissies erg druk over bezig geweest en er is dacht ik een duidelijke kentering dat we de goede kant opgaan. Als dat zo doorgaat zullen ook de prestaties weer komen. Er zijn een hoop mensen, die zeggen, éérst moeten de prestaties komen en dan komt de rest. Ja, als dat effe zou kunnen, dan is dat wel makkelijker werken. Maar ook al had ik hier goed gestart, ook al waren de prestaties goed, dan had ik toch bepaalde dingen in de vereniging hier aangevochten".

Welke dingen zijn dat dan nog meer, behalve het zaterdagvoetbal? Stehouwer: „Ja, ik vind dat ze verdomde moeilijk om te zeggen. Dat is geen kwestie van angst hebben, bijvoorbeeld om bepaalde namen te noemen, want dan krijg ik toch weer een stukje terug via het clubblad. Gelukkig is dat uitgepraat, er zijn op dit moment wel goede kontakten. Maar ja, zulke dingen leven helemaar in de vereniging. En hier zijn zo'n hoop groeppjes. Goede leiders, die hun vrije tijd aan voetbal besteden, voor niks. Die dag en nacht klaar staan. Maar als je nou aan die leider gaat vragen, luister-es, ik heb een speler uit jouw elftal nodig, dan kan dat niet. Dat doet hij niet! Hoe kan je dan werken?"

Is dit het punt waar het om draait? „Ja. Wat ik nou heel duidelijk bedoel met waar een verbetering in zat, intern, dan is dat voor mij het punt dat er in Volendam maar een elftal belangrijk mag zijn. En dat is het eerste van betaald voetbal. Dat moet weer terugkomen in de vereniging".

Volgens Arie Stehouwer is deze moeilijkheid inmiddels gedeeltelijk ondervangen. De jeugdtrainer van Volendam is nu zijn assistent-trainer geworden, terwijl sinds kort het interregionale jeugdteam in plaats van het derde elftal „aangever" voor de top-elf is geworden. Deze „kentering ten goede" zou al het resultaat zijn van de diverse nuttige gesprekken.

Een ander punt blijft echter de zaterdagmiddagafdeling, waarmee de communicatie niet zo soepel lijkt te verlopen. Al gauw valt de naam Boerkoel. De naam van de voorman van Volendam (za), Stehouwer: „Ik weet zeker dat die een speler ervan kan overtuigen dat het bij hem kostelijk vertoeven is. Maar dan word het langzamerhand zo dat een bepaald ander gedeelte van de vereniging te belangrijk wordt. Nou, en dat vind ik niet juist. Hij is uiteindelijk een lid en wat ik ervan begrepen heb doet hij verschrikkelijk veel voor de vereniging, dus hij moet in eerste instantie het eerste elftal steunen. Dat is nou, vind ik, de fout die hier zit. Ik noem nu Boerkoel als persoon, maar ik kan net zo goed iemand van het vierde noemen".

Is (za) concurrent?

Maar iemand als Boerkoel zal zeggen, het is mijn schuld niet dat die spelers hierheen komen, ik kan ze moeilijk terugsturen. Stehouwer: „Nee, dat ben ik met je eens. Maar ik heb niet alleen het vermoeden, ik kan het ook bewijzen dat er wel eens om gevraagd werd. Dat is duidelijk gebeurd dit jaar. Dit geval is ook uitgesproken tussen ons. Want ik heb hem op een zeker moment beticht van jonselen. Bijvoorbeel die zes spelers, die zo moeilijk aan het onderhandelen waren, ik ben ervan overtuigd dat die door Boerkoel gevraagd zijn om in de zaterdagmiddag te komen spelen. Daartevenover staat dat ik ook een speler van de zaterdagmiddag gevraagd heb om bij mij te komen spelen. Maar dat is toch normaal. Als ik denk dat ik versterking kan vinden in een ander elftal, dan mag dat".

Al met al een netelige kwestie. Stehouwer: „Dat dit een verschrikkelijk moeilijk punt is op het ogenblik, intern, dat is duidelijk. Iedereen geeft nu af op dat betaalde voetbal. Er komt bijna niemand meer. De prestaties zijn slecht. En bij dat zaterdagmiddagelftal gaat alles fantastisch. Zo zachtjes aan worden ze daar nog belangrijker dan het eerste elftal. Maar je moet een ding niet vergeten, ze spelen toch maar tweede klas natuurlijk. Ze kunnen dan maar één klas hoger. Zouden ze dus ook betaald voetbal willen gaan spelen, dan zullen ze toch eerst algemeen kampioen van Nederland moeten worden. Dat er is nog wel een weggetje af te leggen".

Zouden dat dan hun pretenties zijn op het ogenblik? Stehouwer: „Dat weet ik niet. Maar – en ik vind wel dat ik dat als hoofdtrainer duidelijk mag stellen – ik gun elk elftal van Volendam succes dat het wil hebben, maar niet ten koste van het eerste elftal".

Mensen wegsturen

Wat moet er nu gebeuren? Worden er mensen weggestuurd? Stehouwer: „Als blijkt dat er bepaalde kaders zijn in de vereniging, dan zul je ze weg moeten sturen. Los van alle namen. En als het gros van het publiek of van de spelers of het bestuur van mening is dat ik de bonte hond ben, dan moeten ze mij een schop geven. Ik vind gewoon, ze moeten maar één doel voor ogen houden – dat doel heb ik zelf ook – en dat is dat Volendam weer omhoog moet. Als zou blijken dat ze een verkeerde keus met mij gedaan hebben, dan moeten ze ook die beslissing durven nemen".

Zitten ze daar naar te hengelen dan? „O nee. Absoluut niet. Maar dan zeg ik hoe lang nog? Ik kan lekker praten, ik weet ook verdomd goed wat ik ze

KENTERING TEN GOEDE

allee.' dat ik niet op het derde jaar hoef te wachten en dat ik tegen het einde van dit seizoen nog wat zie komen".

Grote beloftes falen

Naast alle indirekte organisatorische problemen zijn er – misschien als uitvloeisel daarvan – de direkte moeilijkheden rond het niet-draalen van het huidige team. Het wikken en wegen in de dug out. Stehouwer: „Je denkt soms dat je de oorzaak weet en dan neem je bepaalde beslissingen. Je laat spelers vallen of je gaat je training op een andere manier doen en dan blijkt het nog niet beter te gaan".

Grote beloftes als Kees Kok, Wim Kwakman en Jan Zwarthoed verschijnen in het C-team. Stehouwer: „Ja, maar dan kom je op het punt, wat is er gebeurd met die jongens? Ik ben hier nog te kort om van ieder het milieu te kennen. Hoe het op school gaat, op hun werk. Ik weet het niet. Het komt er in ieder geval nog niet uit. Maar ik heb nog steeds de hoop dat ze toch komen, hoor. Er wordt keihard aan gewerkt en ze willen zelf ook graag. Als je ziet hoe we vanavond ook weer getraind hebben, dat is gewoon fabelachtig".

Regelmatig laten opponente voetbaltrainers in den lande zich lovend uit over Volendam na een optreden van hun team tegen de „oranjehemden", de „wijdbroeken". Ze zijn dan vaak blij met het behaalde resultaat en achten Volendam technisch nog steeds een van de betere teams in de eerste divisie. Stehouwer: „Maar het veldspel is nog steeds erg goed".

Ligt het dan aan een afmaker? „Nee, dat vind ik niet juist. Dat ze niet sterk gespeeld hebben in de aanval tot op heden, dat is duidelijk. Maar ook de aanvoer is niet goed verzorgd. Het brengen van de bal. Een spits staat en valt natuurlijk met een goed middenveld".

Totale elf bekijken

Maar dat middenveld – met spelers als Dick Bond en Jack Hoogland – is toch een gerenommeerde kwaliteit. Stehouwer: „Natuurlijk. We weten allemaal Dick Bond toe in staat is. Maar Hoogland heeft voor mij nog geen enkele uitblinkende wedstrijd gespeeld. Je kan de aanval niet alleen beschuldigen als het niet goed gaat. Bij Ajax zijn ze ook niet begonnen met in de spits andere spelers neer te zetten. Michels is achteruit vandaan de zaak gaan opbouwen. Als je vóór niet tot scoren komt, dan moet je met je totale elftal de zaak gaan bekijken. Ook bij Volendam zit achter op het middenveld te veel onrust. Omdat ze daar bang zijn dat de voorhoede niet scoort. Het is logisch natuurlijk, dat ze die angst krijgen, maar daar moeten ze van af".

Wat is daar aan te doen? „Dat is een kwestie van zelfvertrouwen. Het inpraten van de trainer op de spelers. Van, jongens, blijf maar schuiven, blijf het maar proberen, géét die diepteball maar, blijf maar volhouden tot de laatste minuut, want dan máák je 'm nog".

Michels geeft zijn spelers strakke eigen taken. Kan dat hier ook niet? Stehouwer. „In eerste instantie ben ik daar zelf geen voorstander van. Het is moeilijk te verkopen. En in de tweede plaats vind ik dat het heel moeilijk past bij het karakter van de Volendammers. We hebben daar met de spelersraad ook over gesproken. Om weer met z'n allen te bepalen – of apart – dit en dat zijn je taken. Omdat we op bepaalde momenten in het elftal onrustig gaan worden als dat doelpunt uitblijft. Of, als we er eentje gemaakt hebben, zoals we in diverse uitwedstrijden hebben gehad, dat het te lang duurt voor de tweede valt. Misschien maak ik mezelf wat wijs, maar ik vind wel dat er verbetering in zit. En ik geloof ook dat je daar vanuit moet gaan".

Kontakt met dorp

Niets slechts intern, maar ook extern lopen de zaken de oefenmeester van Volendam niet voor de wind. Het publiek gaat zich meer en meer op de voetbalconcurrentie en de andere sporten werpen; bepaalde kranteartikelen verstelden op de meest ongelegen momenten de pijnlijkste leugens.

Stehouwer over het eerste: „Ik geloof dat het kontakt tussen de betaalde jongens en het hele dorp een beetje weg is. Ik vind dat de mensen er niet meer zo dichtbij staan. Er zijn hier dacht ik ook nog steeds mensen in Volendam die denken dat ik bewust bezig ben om Volendam kapot te maken. Ik heb werkelijk die indruk. Ze zijn hier natuurlijk keihard. En als het slecht gaat mogen ze van mij ook keihard zijn. Maar ze moeten één ding niet vergeten, dat dat niet bewust gebeurt. Want wie kan dat. Ik ben er ook verschrikkelijk mee bezig. Wan ik ben tenslotte een jonge trainer. Ik heb dan wel een ouwe kop, maar ik ben een jonge trainer. Dus als het verkeerd gaat met Volendam, gaat het ook verkeerd met mijn carrière. En dan gaat het ook verkeerd met de financiële kant. Ik moet mijn gezinnetje onderhouden".

Laat het publiek Volendam niet voorals in de steek door negatieve uitschieters als tegen het oude De Volewijckers, toen Volendam moest spelen tegen een samenraapsel van min of meer afgedankte profs, pure amateurs eigenlijk. Stehouwer: „Ja, maar wat is het hier dan? Wat is nou het verschil tussen een semiprofvoetballer en een hoofdklassespeler? Dat is er volgens mij niet. Ik vraag mij zelfs af of er evrschil in betaling is (lachend). Maar ook qua aanpak, van training. Een goede hoofdklasser traint toch ook drie keer in de week? Het geld is niet belangrijk, maar de motivatie. Als te als amateur goed gemotiveerd bent dan kun je ook presteren".

En zijn relatie met de pers? Stehouwer: „Een onderdeel van mijn vak is dat ik met jullie moet praten. Ik wil graag eerlijk zijn. Dat verwacht je ook van de andere kant. Maar dan doe je wel eens pijnlijke ervaringen op. Ik ben ook maar een mens. Je mag het alleen niet laten zien. Vooral niet aan je spelers, want je moet de man zijn die ten koste van alles omhoog blijft staan. Mijn smoelwerk kunnen ze best vervelend vinden. Dat interesseert me niks, het staat mij ook helemaal niks aan. Maar omdat ik nou trainer ben moet er in de krant komen dat ik een pijp rook, dan moet er ook in de krant komen dat ik grijs ben. Dat vind ik in principe slapge ouwehoer. Het schijnt erbij te horen, dus ik moet er mee leren leven".

Er dieper in

Arie Stehouwer is ook de man die met de Feyenoordjeugd ongelagen kampioen van Nederland werd en toen toch de leiding van de Rotterdamse club een bedankje deed toekomen. Hij wilde zich als zelfstandige trainer waarmaken in de Nederlandse profwereld. Stehouwer: „Ik voelde me geroepen om er dieper in te gaan. In m'n eentje. En dat weet ik nou dan ook. Hoe diep het kan zijn" (wrang lachje).

Moet uit zijn escapades bij Veendam en Volendam geconcludeerd worden dat het zich waarmaken nog niet zo best lukt? Stehouwer: „Dat is een verschrikkelijke moeilijke vraag voor mij. Want ik vind dat ik mijn vak zo serieus benader, misschien wel te serieus, dat ik me honderd keer afvraag, wat doe ik in godsnaam fout. En dan moet je dooddoeniet zijn dat je daar niet aan kapot gaat. Want ik kan toch niet elke week wat anders gaan proberen? Ik heb een bepaald principe over hoe ik voetbaltraining moet geven, hoe ik spelers moet motiveren om tot een prestatie te komen, maar het lukt me de laatste twee jaar niet! Dan ga je net volgende punt weer krijgen. Er zijn collega-trainers die zeggen, hoe kan die en die nou overspannen zijn. Als we op een trainersbijeenkomst zijn, dan hoor je dat. Wat is dat voor een klootzak, hoor je dan. Maar dat zeggen dan wel mensen die het waarschijnlijk zelf nooit meegemaakt hebben. Er zijn van die goudfazanten die – welke club ze ook pakken – altijd prestaties houden. En nou ben ik dan iemand die het verschrikkelijk serieus benadert en het kómt niet. Nou, mag ik daar dan geestelijk verschrikkelijke grote problemen mee hebben? En dan zeggen ze, je moet er afstand van nemen. Hoe kan dat nou? Ik doe niks anders als voetbaltraining geven. De spelers hebben het voordeel nog dat ze naar hun werk gaan maandag, dan hebben ze in ieder geval wat anders. Maar als ik maandag wakker word dan denk ik, God toch, wat moet ik nou gaan doen van de week. Dan durf ik er hóuw wel voor uit te komen, daar heb ik helemaal geen geheim voor, dat ik het daar geestelijk op dit moment heel erg moeilijk mee heb. Duidelijk wel".